

Sisällys

Esipuhe___9

1 Johdanto_13

Tiede ja empiirinen tutkimus___13

Metodi, metodologia ja epistemologia_19

2 Empiirisen tutkimuksen tyypit, tavoitteet ja kohteet_25

Erilaiset tutkimuksen tavoitteet___25

Ratkaisuja pulmiin vai tulkintaa?___26

Tulkinnan kehällä syvemmälle ymmärtämiseen_29

Tutkimuksen kriittinen tavoite_34

Kuvaileva, selittävä ja arvioiva tutkimus___36

Laadullista ja määrällistä tutkimusta_39

Empiirisen tutkimuksen erilaiset kohteet ihmistieteissä_40

3 Aineistojen tuottaminen___49

Mitä aineisto on?__49

Määrälliset aineistot___51

Laadulliset aineistot___56

Aineistoihin liittyviä käsitteitä_65

Otos, näyte ja kokonaisaineisto_70

Tutkimusetiikka aineistojen tuottamisen näkökulmasta_73

Aineistonhallinta__79

4 Ongelmasta tutkimusasetelmaksi_81

Mikä tutkimusasetelma on?___81

Tutkimuksen ongelma, kohde ja puitteet___83

Asetelman rakentaminen prosessina_85

Ongelman asettaminen__91

Tutkimuksen kohteen suhde tutkimusongelmaan_____93

Esimerkkejä tutkimusongelmista___94

Vakiintunut erityisten tutkimusasetelmien tyypittely___105

Tutkimusasetelma luo rajat tutkimukselle__114

5 Aineistosta analyysiin laadullisessa tutkimuksessa_121

Mitä analyysi on?__121

Aineiston tallentaminen, järjestäminen ja muokkaaminen_____124

Koodaaminen___127

Laadullinen sisällönanalyysi ja teemoittelu_132

Kontekstointi___139

Vertaaminen ja rinnastaminen_141

Tyypittely__143

Tapauksen tai aineiston osan valinta tarkempaan analyysiin___144

Yksityiskohtien analyysi_146

Tiivistäminen ja abstraktiotason nosto____150

Syntetisoiva analyysi___151

Abstrahointi teorian avulla____152
Laskeminen, mittaaminen ja määrällisten suhteiden kartoittaminen____155
Analyysin yhteys tutkimuksen kohteisiin____156

6 Analyttiset viitekehykset laadullisessa tutkimuksessa____167

Erityiset analyttiset viitekehykset____167
Diskurssianalyysi_168
Etnografia____172
Fenomenografia____176
Grounded theory____177
Kategoria-analyysi_179
Kertomuksen analyysi____181
Keskusteluanalyysi____184
Mikrohistoria____186
Muistitietotutkimus ja muistelutyö____189
Retoriikan analyysi____191
Semiotiikka_193

7 Aineistosta analyysiin määrällisessä tutkimuksessa_197

Aineistoista tilastolliseen analyysiin_197
Käsitteellistämisestä mittaamiseen____200
Kyselylomakkeen suunnittelu on tie analyysiin____203
Tutkimusprosessi kyselytutkimuksessa____209
Kyselyaineiston käsittely analyysia varten____211
Kuvaileva ja selittävä tilastollinen analyysi_215
Aineiston muuttujien ja niiden välisen suhteen kuvailu____218
Ristiintaulukointi kuvailevana analyysitapana____219
Monimuuttujamenetelmät____223
Dataintensiivisten aineistojen määrällinen analyysi____230
Analyysin kohteena tutkittavien ilmiöiden väliset yhteydet____232

8 Empiirinen tutkimus osana tiedettä ja yhteiskuntaa_235

Analyysi tähtää tulkintaan____235
Tavoitteena eettisesti kestävä tieto____238
Analyysin ja tutkimussuhteen eettiset kysymykset____241
Tutkittavien erilaisia rooleja____244
Tutkimus on aina paikantunutta____248
Miten tutkimusta arvioidaan?____252

Kirjallisuus_257
Hakemisto____279